

HỆ LUY CHIẾN TRANH

Ngay sau khi cuộc chiến Iraq do Mỹ cầm đầu nổ ra, chúng tôi đã mời các chuyên gia thuộc nhiều lĩnh vực là các cộng tác viên thường xuyên của TBKTSG hiện đang sinh sống tại nhiều nước trên thế giới đưa ra những nhận định của họ về nhiều khía cạnh của cuộc chiến.

LÊ ĐĂNG DOANH - MARTIN RAMA -
NGUYỄN TƯỜNG BẠCH - VÓ TÁ HÂN -
TRANG QUAN SEN - VIỆT THANH -
NGUYỄN TÙNG - TRẦN HỮU QUANG

<p><u>GHI NHẬN</u></p> <p>11 Tim cách nâng sức cạnh tranh
LƯU PHAN</p> <p>12 Lời cảm ơn của Thủ tướng
VŨ QUỐC TUẤN</p> <p>13 Hạn chế tác động
THÁI THANH - LƯU PHAN - HẢI LÝ -
LAN ANH - NHƯ HẰNG</p> <p><u>TRÒ CHUYỆN VỚI DOANH NHÂN</u></p> <p>21 Manulife Việt Nam :
Có lãi chỉ sau ba năm
(Trò chuyện với ông Marc Sterling, Phó chủ tịch cấp cao Manulife phụ trách hoạt động kinh doanh khu vực châu Á)
THỰC ĐOAN</p> <p><u>KHỞI NGHIỆP</u></p> <p>22 "Vua" cá lóc
PHẠM ANH TUẤN</p> <p><u>DOANH NHÂN VIỆT NAM TRONG LỊCH SỬ</u></p> <p>24 Ngô Tử Hạ -
một tên tuổi lớn của ngành in
ĐẶNG PHONG</p> <p><u>QUẢN TRỊ</u></p> <p>29 Doanh nghiệp nhỏ chưa chú trọng
kế toán quản trị
MINH HIẾN</p> <p><u>XÂY DỰNG THƯƠNG HIỆU</u></p> <p>30 Hình ảnh nhãn hiệu, tài sản vô hình
VÓ VÂN QUANG</p> | <p><u>CHUYÊN THƯƠNG TRƯỞNG</u></p> <p>32 Nỗi niềm "ông trạng"
THƯ HOÀI</p> <p><u>CHUYÊN TRẢ DU TỬ HẬU</u></p> <p>33 Cửa khẩu và khuôn mặt quốc gia
TRƯƠNG QUANG</p> <p><u>MÔI TRƯỜNG</u></p> <p>34 Rừng xanh than khóc
NGUYỄN HOÀNG</p> <p><u>TRÊN CÁC MIỀN ĐẤT NƯỚC</u></p> <p>36 Phú Quốc: khát vọng cát cánh
HOÀNG TRÍ DŨNG</p> <p><u>CÔNG NGHỆ THÔNG TIN</u></p> <p>37 Quảng cáo trên world wide web
NGUYỄN HOA CƯƠNG</p> <p><u>TÀI CHÍNH & CHỨNG KHOÁN</u></p> <p>38 Không thể thiếu công nghệ mới
ĐỨC LUẬN</p> <p>39 Chứng khoán thi tương lai
HẢI LÝ</p> <p><u>KINH DOANH & PHÁP LUẬT</u></p> <p>41 Nhượng bán tài sản cố định
có phải nộp thuế GTGT?
LÊ VĂN TỰ</p> <p><u>TRÊN ĐƯỜNG PHÁT TRIỂN</u></p> <p>42 Phát triển ngoại thương:
kinh nghiệm Trung Quốc
TS. LÊ ĐĂNG DOANH</p> | <p><u>NHÂN LỤC</u></p> <p>44 Đốt đuốc đi tìm giám đốc
THỰC ĐOAN</p> <p><u>CÔNG NGHIỆP</u></p> <p>46 Công nghiệp hỗ trợ:
Để đáp ứng nhu cầu nhà đầu tư
LƯU PHAN</p> <p><u>DIỄN ĐÀN</u></p> <p>47 Tim vốn từ tài khoản vắng lai
GSTS. LÊ VĂN TỰ</p> <p><u>KINH TẾ THẾ GIỚI</u></p> <p>48 Không chỉ do chiến tranh
VĂN NHẬT</p> <p>50 Nạn nhân gián tiếp
NGUYỄN ANH</p> <p>51 Khi tỉ phú tranh chấp gia tài
NGUYỄN VĂN CÀM</p> <p><u>GIAO THƯƠNG</u></p> <p>54 Nghỉ từ Hội chợ Giày Dusseldorf
DIỆP THÀNH KIẾT</p> |
|---|---|--|

Khởi nghiệp
CHUYÊN TRANG VỀ DOANH NGHIỆP MỚI THÀNH LẬP - TẶNG BẠN ĐỌC

Ngay sau khi cuộc chiến Iraq do Mỹ cầm đầu nổ ra, chúng tôi đã mời các chuyên gia thuộc nhiều lĩnh vực là các cộng tác viên thường xuyên của TBKTSG hiện đang sinh sống tại nhiều nước trên thế giới đưa ra những nhận định của họ về nhiều khía cạnh của cuộc chiến.

Một người dân Hàn Quốc biểu tình giả trang thành Nữ thần Tự do mang súng.

HỆ LỤY CHIẾN TRANH

Ông LÊ ĐĂNG DOANH
Chuyên gia kinh tế cao cấp,
Bộ Kế hoạch và Đầu tư – Hà Nội

Chưa lường hết tác động

Cuộc chiến tranh chống Iraq sẽ đánh dấu một bước ngoặt trong tình hình thế giới. Vai trò của Liên hiệp quốc đã bị Mỹ phớt lờ, luật pháp quốc tế bị thách thức. Việc Nga, Pháp, Đức có lập trường gần nhau và hợp tác với nhau đánh dấu một bước khởi đầu của sự vận động giữa các cường quốc nhỏ hơn để đối phó với những tham vọng bá quyền đầy tính áp đặt của nhà cầm quyền Mỹ.

Về kinh tế, chiến tranh xảy ra ở Iraq là một nước xuất khẩu dầu lửa ở vùng Trung Đông với dự trữ dầu lửa rất lớn, một giao điểm của vận tải và thương mại thế giới sẽ tác động nhiều mặt. Giá dầu tăng, kéo theo các nguyên vật liệu từ dầu lửa như xăng, dầu diesel, phân bón, sợi tổng hợp, thuốc trừ sâu... sẽ

tăng theo. Niềm tin của nhà đầu tư bị giảm sút. Du lịch bị ảnh hưởng. Vận tải hàng không, hàng hải bị tác động, chi phí bảo hiểm tăng lên. Khó khăn đến mức nào còn tùy thuộc vào diễn biến của chiến tranh, chiến tranh ác liệt và kéo dài bao lâu, các giếng dầu có bị tàn phá không, phản ứng của các nước Hồi giáo thế nào. Tình hình khó khăn này đòi hỏi các nền kinh tế đều phải tìm cách đối phó.

Iraq là thị trường xuất khẩu lớn của Việt Nam, 500 triệu đô-la Mỹ mỗi năm. Việt Nam hợp tác khai thác dầu lửa ở Iraq, xuất khẩu gạo, chè, dầu thực vật, bột giặt, sữa hộp... sang Iraq. Tìm thị trường thay thế cho từng sản phẩm, năng động hơn để đẩy mạnh xuất khẩu là giải pháp đòi hỏi cố gắng của Nhà nước và doanh nghiệp.

Chi phí dầu vào tăng lên trong khi thị trường xuất khẩu thu hẹp sẽ tăng sức ép cạnh tranh. Đây là cơ hội để các doanh nghiệp cùng với các nhà khoa

học, quản lý cắt giảm chi phí không cần thiết, nâng cao hiệu quả kinh doanh.

Ông MARTIN RAMA
Trưởng nhóm kinh tế gia –
Ngân hàng Thế giới tại Việt Nam

Tác động không nhiều

Cuộc chiến tại Iraq sẽ đặt ra một loạt thách thức cho các nước ASEAN, kể cả Việt Nam. Nhưng tác động tiêu cực sẽ không lớn. Xuất khẩu các mặt hàng chủ yếu sẽ bị tác động, sẽ có những người mua hàng ở Trung Đông mất khả năng tuân thủ hợp đồng xuất khẩu và có người khác sẽ không nhận được hàng. Tuy nhiên, kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang Trung Đông chỉ chiếm 3% tổng kim ngạch xuất khẩu năm 2002. Để so sánh, Mỹ và Nhật mỗi nước chiếm đến 15%. Thị trường Trung Quốc cũng sẽ trở nên ngày càng quan trọng đối với xuất khẩu Việt Nam trong thời gian tới.

Chùng một phần tư kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam là từ dầu thô. Chiến tranh có thể sẽ làm giá dầu tăng. Tuy nhiên, cân đối lại thì vẫn còn có lợi vì xuất khẩu dầu thô cao hơn nhập khẩu xăng dầu. Vì Việt Nam xuất dầu nhiều hơn nhập nên chiến tranh Iraq sẽ ít có tác động tiêu cực đến Việt Nam so với các nước ASEAN khác. Về ngắn hạn, giá dầu tăng cũng có thể tác động lên giá tiêu dùng. Nhưng chùng nào việc điều hành kinh tế vĩ mô vẫn mang tính thận trọng, lạm phát cao sẽ không kéo dài.

Tuy nhiên, chiến tranh có thể ảnh hưởng đến Việt Nam theo cách gián tiếp nếu nó làm gián đoạn giao thương quốc tế và dẫn đến tình trạng đình trệ kinh tế thế giới. Nhưng xét đến mức độ hội nhập còn ít của Việt Nam, vẫn còn chỗ để gia tăng xuất khẩu ngay cả khi các nước công nghiệp chỉ phục hồi khiêm tốn trong năm 2003. Xung đột ngắn sẽ không làm giảm mức tăng trưởng toàn cầu và làm chậm quá trình hồi phục. Vì thế, tác động của chiến tranh tại Iraq đến kinh tế Việt Nam sẽ phần nào dựa vào việc nó sẽ sớm kết thúc hay sẽ kéo dài, làm nhà đầu tư và người tiêu dùng mất niềm tin.

Ông NGUYỄN TƯỜNG BÁCH
Cộng hòa Liên bang Đức

Một trật tự mới

Nhiều người cho rằng dầu thô là lý do chủ yếu nhất làm cho Mỹ sẵn sàng dấn thân vào một cuộc chiến đầy rủi ro và tốn kém tại Iraq. Thế nhưng, dầu thô không phải là yếu tố quan trọng nhất. Tham vọng của siêu cường số một thế giới này đi xa hơn hẳn việc kiểm soát vài ngàn giếng dầu. Đó là tình hình thế giới kể từ gần mười lăm năm nay thay đổi một cách đáng kể, nó làm nhiều bộ óc tại Washington thấy đã tới lúc cần phải lập một trật tự mới trên phạm vi toàn cầu, có lợi hơn nữa cho Mỹ.

Trong quyết định quân sự này, Mỹ đã vi phạm hiến chương Liên hiệp quốc và đi ngược lại ý kiến của đa số các nước trên thế giới. Ta cần biết rằng hiến chương Liên Hiệp Quốc là hiến pháp, là nền tảng pháp lý duy nhất của cộng đồng thế giới. Với thái độ này của Mỹ, trên nguyên tắc, công pháp thế giới bị đẩy lùi lại gần 60 năm, lúc vừa chấm dứt thế chiến thứ hai, lúc chưa có Liên hiệp quốc. Từ nay về sau, nếu cần, Mỹ sẽ đem quân đi can thiệp

tại các nước khác. Đó là lý do tại sao các nước lớn hiện nay như Pháp, Nga, Đức, Trung Quốc quyết liệt chống lại trận chiến hiện nay tại Iraq mặc dù họ không hề ủng hộ chính quyền Saddam.

Gần một tuần sau khi chiến tranh bắt đầu, quân đội Iraq chống trả dữ dội, thủ đô Baghdad chưa thất thủ. Ngược lại trong cuộc chiến này người bại trận đầu tiên là Liên hiệp quốc. Tổ chức đầy uy tín trong năm thập niên qua nay đã mất hẳn vai trò gìn giữ hòa bình và ổn định quốc tế. Trong tương lai, xem ra Liên hiệp quốc sẽ chỉ đóng một vai trò cứu tế xã hội. Kẻ bại trận thứ hai là cộng đồng chung châu Âu. Các nước này bị phân liệt một cách trầm trọng trong chính sách theo hay chống Mỹ trong cuộc chiến Iraq. Kẻ bại trận thứ ba là NATO mà vai trò của nó đã qua sau khi Liên Xô tan rã. Thế nhưng, tất cả những điều đó không phải không nằm trong ý đồ chính trị của Mỹ, bởi lẽ họ đang mơ tưởng đến một trật tự mới của thế giới. Thực tế là Liên hiệp quốc, với năm quốc gia bình đẳng với quyền phủ quyết trong Hội đồng Bảo an, không còn phù hợp với giấc mộng bá quyền của họ. Châu Âu với một lực lượng kinh tế và chính trị có khả năng đối trọng với Mỹ nếu có bị phân liệt thì càng tốt cho họ. Cuối cùng NATO với những quốc gia khó bảo như Pháp, Đức, Thổ Nhĩ Kỳ chỉ gây nhiễu loạn cho ông Bush vẫn ưa nghe những lời tán tụng.

Ông VŨ TÁ HÂN
Singapore

Tác động của cuộc chiến Iraq

Nếu chiến tranh chấm dứt tương đối nhanh chóng với sự đổi ngôi ở Iraq thì Mỹ sẽ đạt lợi thế lớn và có thể thuyết phục Liên hiệp quốc đóng vai trò chủ động trong việc tái thiết Iraq. Điều này gián tiếp khẳng định hành động đơn phương của Mỹ là đúng, lại giúp tăng thế mạnh của Mỹ và đây là điều mà các cường quốc khác không mấy hài lòng. Nếu cuộc chiến kéo dài thì ngay chính các lãnh tụ Mỹ, Anh cũng sẽ phải đương đầu với những chống đối từ trong nước và có thể sẽ gặp nhiều khó khăn cho vị thế chính trị của họ. Vai trò của Thủ tướng Blair có thể bị lung lay trước nhất và nếu mất sự hỗ trợ của Anh thì chắc chắn Mỹ sẽ áp dụng chính sách tự mình cô lập với những hậu quả khó lường cho nền kinh tế thế giới.

Cuộc chiến Iraq cũng sẽ đưa lại nhiều chuyển biến quan trọng trên cục diện kinh tế toàn cầu. Trước mắt là về mặt giá dầu. Sau năm ngày đầu của cuộc chiến, liên quân Mỹ - Anh đã nhanh chóng chiếm được toàn bộ những mỏ dầu quan trọng nhất ở vùng Nam Iraq mà quân Iraq đã không đốt phá khi rút lui. Như vậy, từ nay Mỹ đã nắm được chiếc chìa khóa mở đầu để có thể vô hiệu hóa được quyền lực của OPEC trong vấn đề thay đổi sản lượng khai thác để quản lý giá dầu. Thêm vào đó, với những dấu hiệu khả quan vừa qua, người ta cũng hy vọng nền kinh tế Mỹ sẽ hồi phục nhanh chóng từ nay đến cuối năm. Với Mỹ, có lẽ đây là hai dấu hiệu tốt duy nhất.

Trước mắt, kỹ nghệ du lịch, hàng không, vận chuyển và hoạt động thương mại đều chịu ảnh hưởng suy thoái nặng nề, không riêng gì ở Mỹ mà cả các nước khác trong đó có Việt Nam. Riêng ở Mỹ thì vấn đề chi phí tài trợ cuộc chiến và tái thiết Iraq sẽ là một gánh nặng có thể đưa nước Mỹ đến một cuộc suy thoái kinh tế. Sự căng thẳng trong mối liên hệ chính trị giữa Mỹ và các nước đồng minh lại sẽ đưa đến những trở ngại mới trong hợp tác mở rộng hoạt động thương mại thế giới.

Ông TRANG QUAN SEN
Cộng hòa Liên bang Đức

Thế giới sau chiến tranh Iraq

Cuộc chiến tranh này kéo dài bao lâu và tình hình kinh tế thế giới sau chiến tranh ra sao còn tùy thuộc rất nhiều vào sức kháng cự của chính quyền Saddam Hussein. Nếu cuộc chiến tranh chỉ kéo dài vài tuần và Iraq chưa kịp phá hủy các mỏ dầu của mình thì đây là một chiến thắng rất lớn cho Mỹ. Sự tổn thất của Mỹ về người và của rất ít (dự đoán vài chục tỉ đô-la Mỹ) so với lợi nhuận về nguyên liệu (vài ngàn tỉ đô-la) do kiểm soát các mỏ dầu-khổng lồ và Mỹ sẽ gây được ảnh hưởng đến tình hình chính trị ở vùng Vịnh. Kinh tế thế giới, nhất là kinh tế Mỹ, có thể phát triển mạnh. Nhiều nước Đông Âu ủng hộ chính sách chiến tranh của Mỹ sẽ được hưởng ít nhiều quyền lợi. Ngược lại, nếu cuộc chiến tranh kéo dài nhiều tháng, Iraq có sức kháng cự mạnh, sử dụng vũ khí giết người hàng loạt (sinh, hóa?) gây thiệt hại cho quân đội Mỹ, tạo hỗn loạn cho cả vùng và có thể phá hủy các mỏ dầu thì kinh tế Mỹ sẽ bị tổn thất nặng (chi phí quân sự cao và giá dầu